

31 OCT 2002

**EVALUATION OF THE UTILIZATION AND EFFICIENCY OF
SUSTAINABLE COMMUNITY ENVIRONMENTAL
INDICATORS
: A CASE STUDY OF THE MUNICIPALITY OF KRABI , KRABI
PROVINCE**

CHARNWET CHOTIKITSOMBOON

~

With compliments
of

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER
OF SCIENCE (APPROPRIATE TECHNOLOGY FOR
RESOURCES DEVELOPMENT)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

TH
C483 e
2002

2002
ISBN 974-04-1801-5

COPY RIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

Copyright by Mahidol University

4036884 ENAT/ M : MAJOR : APPROPRIATE TECHNOLOGY FOR RESOURCES DEVELOPMENT ; M.S.C. (APPROPRIATE TECHNOLOGY FOR RESOURCES DEVELOPMENT)

KEY WORDS : EVALUATION/EFFICIENCY/INDICATORS /COMMUNITY ENVIRONMENTAL / SUSTAINABLE

CHARNWET CHOTIKITSOMBOON (EVALUATION OF THE UTILIZATION AND EFFICIENCY OF SUSTAINABLE COMMUNITY ENVIRONMENTAL INDICATORS A CASE STUDY : THE MUNICIPALITY OF KRABI, KRABI PROVINCE.) THESIS COMMITTEE:LADDAWAN THONGNOP, M.P.H., SUVALUCK SATUMANATPAN, Ph.D., SANCHAI SUTIPANWIHAN, M.Sc., PISASE SENAWONGSE, M.Sc., 167 page, ISBN 974-04-1801-5

The objective of this research was to evaluate the utilization and efficiency of 33 sustainable community environmental indicators associated with the community in the municipality of Krabi, Krabi province. Social science research method was used to collect data through quantitative information using questionnaires to interview the sample group of 267 residents and qualitative using in-depth interview of 22 key informants including focus group interviews of government offices, non- government organization staffs, private sector and local people.

The study results showed that, out of total 33 indicators, 17 indicators were utilized. It was also found that, out of 17 utilized indicators, only 6 indicators passed the efficiency evaluation criteria. These 6 indicators were : 1) number of eco-tourism related businesses, 2) numbers of eco-tourism tourists. 3) tourists expenditure, 4) income of local people, 5) senior high school graduates who continue higher education or be able to get jobs and, 6) ratio of public park area to people. The rest of non- utilized and efficiency evaluation criteria failed indicators were given the reasons of being: 1) complicated method of data collection and, 2) local people do not understand the meaning and usefulness of sustainable community environmental indicators. Participation in indicators utilization of related activities was found to be low.

Recommendations arising from this research are that : 1) all concerned agencies should provide knowledge and utilization method of the indicators to local community people, 2) seek for operational measures of corporation between government and all other sectors especially community people in steady utilization of all 33 indicators and, 3) law enforcement must be strengthened.

4036884 ENAT/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร ;

วท.ม.(เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร)

ชาญเวช โชติกิจสมบูรณ์ : การประเมินการใช้และประสิทธิภาพตัวชี้วัดสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่างยั่งยืน
กรณีศึกษา : เขตเทศบาลเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ (EVALUATION OF THE UTILIZATION AND EFFICIENCY
OF SUSTAINABLE COMMUNITY ENVIRONMENTAL INDICATORS A CASE STUDY: THE
MUNICIPALITY OF KRABI , KRABI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ลัดดาวัลย์ ทองนพ ,
M.P.H., สุวลักษณ์ สารมณีสพันธุ์ , Ph.D., สัญชัย สุติพันธ์วิหาร , วท.ม., พิเศษ เสนาวงษ์ , วท.ม., 167 หน้า.
ISBN 974-04-1801-5

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการใช้และประสิทธิภาพตัวชี้วัดสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่าง
ยั่งยืน จำนวน 33 ตัวในเขตเทศบาลเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตเทศบาล
เมืองกระบี่ จำนวน 267 ราย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้รู้ข้อมูลในท้องถิ่นอย่างดีจำนวน 20 ราย รวมทั้งการ
สนทนากลุ่มจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งที่อยู่ในภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรเอกชน และประชาชนในชุมชน
ผลการศึกษา การประเมินการใช้และประสิทธิภาพตัวชี้วัดสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่างยั่งยืนจำนวน 33 ตัวชี้วัด
ซึ่งแยกเป็นตัวชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมนั้น พบว่าตัวชี้วัดที่มีการดำเนินการนำไปใช้มีจำนวน 17
ตัวและอีก 16 ตัวไม่ได้มีการนำไปดำเนินการใช้ และการประเมินประสิทธิภาพตัวชี้วัดจากจำนวนตัวชี้วัด 17 ตัวชี้
วัดที่มีการดำเนินการนำไปใช้ พบว่ามีจำนวนตัวชี้วัดเพียง 6 ตัวชี้วัดเท่านั้นที่ผ่านเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ
ได้แก่ 1) จำนวนกิจการหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 2) จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ 3) รายจ่ายของนักท่องเที่ยว 4) รายได้ของประชาชนในชุมชน 5) จำนวนนักเรียนที่จบมัธยมปลายสามารถ
เรียนต่อและมีงานทำและ 6) อัตราส่วนพื้นที่สวนสาธารณะต่อประชากร สำหรับตัวชี้วัดที่ไม่มีการนำไปดำเนินการ
ใช้หรือไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินนั้นส่วนหนึ่งสาเหตุมาจากตัวชี้วัดบางตัวไม่มีการจัดเก็บข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลยุ่งยาก
ประชาชนในชุมชนไม่มีความรู้ความเข้าใจด้านตัวชี้วัดสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และพบว่ากรณีมีส่วนร่วมในกิจ
กรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวชี้วัดสิ่งแวดล้อมยังคงมีน้อย การรับรู้ข่าวสารของประชาชนในท้องถิ่นรวมถึงการ
ประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและประชาชนยังคงอยู่ในระดับที่น้อย ซึ่งเป็นผลให้ตัวชี้วัดเหล่านั้นไม่มีการ
นำไปใช้รวมถึงไม่มีประสิทธิภาพในการใช้อย่างเต็มที่กับชุมชนในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้ คือ ควรให้หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น เทศบาลเมือง
กระบี่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัด เข้ามาทำความเข้าใจความเข้าใจในเรื่องการใช้
ตัวชี้วัดสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนให้กับชุมชนในท้องถิ่น โดยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ในการใช้ตัวชี้วัดสิ่งแวดล้อม
ชุมชนอย่างยั่งยืนที่จัดทำขึ้น ในการใช้ติดตามตรวจสอบดูแลสิ่งแวดล้อมชุมชนให้มีความยั่งยืน รวมถึงหามาตรการ
การดำเนินงานอย่างค่อเนื่อง มีการร่วมมืออย่างจริงจังทั้งประชาชนและภาครัฐในการใช้ตัวชี้วัดอย่างสม่ำเสมอและ
ครบถ้วนทุกตัวชี้วัด ตลอดจนรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหามาตรการทางกฎหมายให้เข้มงวดเพื่อเพิ่มการดำเนิน
การใช้ตัวชี้วัดสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น